

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL NĖŠČIŲ, NESENAI PAGIMDŽIUSIŲ, KRŪTIMI MAITINANČIŲ DARBUOTOJŲ DARBO SĄLYGŲ APRAŠO PATVIRTINIMO

2017 m. birželio 21 d. Nr. 469

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 37 straipsnio 2 dalimi ir įgyvendindama 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvą 92/85/EEB dėl priemonių, skirtų skatinti, kad būtų užtikrinta geresnė nėščių ir neseniai pagimdžiusių arba maitinančių krūtimi darbuotojų sauga ir sveikata, nustatymo (dešimtoji atskira direktyva, kaip numatyta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje) (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 5 skyrius, 2 tomas, p. 110) su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/27/ES (OL 2014 L 65, p. 1), Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Nėščių, neseniai pagimdžiusių, krūtimi maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašą (pridedama).

2. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gegužės 27 d. nutarimą Nr. 510 „Dėl Nėščioms, neseniai pagimdžiusioms ar krūtimi maitinančioms moterims kenksmingų darbo sąlygų ir pavojingų veiksmų sąrašo patvirtinimo“.

3. Šis nutarimas įsigalioja 2017 m. liepos 1 dieną.

Ministras Pirmininkas

Saulius Skvernelis

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2017 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 469

NĖŠČIŲ, NESENAI PAGIMDŽIUSIŲ, KRŪTIMI MAITINANČIŲ DARBUOTOJŲ DARBO SĄLYGŲ APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nėščių, neseniai pagimdžiusių, krūtimi maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) nustato nėščioms, neseniai pagimdžiusioms, krūtimi maitinančioms darbuotojoms kenksmingų darbo sąlygų ir pavojingų veiksnių bei profesinės rizikos vertinimo ir informacijos apie darbo sąlygas teikimo tvarką, nėščioms, krūtimi maitinančioms darbuotojoms draudžiamų darbų, nėščioms, neseniai pagimdžiusioms, krūtimi maitinančioms darbuotojoms pavojingų darbo sąlygų, kenksmingų veiksnių ir medžiagų sąrašus.

2. Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos darbo kodekse, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme, Lietuvos Respublikos biomedicininio tyrimų etikos įstatyme ir 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiančiame ir panaikinančiame direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiančiame Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL 2008 L 353, p. 1).

II SKYRIUS NĖŠČIOMS, NESENAI PAGIMDŽIUSIOMS, KRŪTIMI MAITINANČIOMS DARBUOTOJOMS KENKSMINGŲ DARBO SĄLYGŲ IR PAVOJINGŲ VEIKSNIŲ BEI PROFESINĖS RIZIKOS VERTINIMO IR INFORMACIJOS APIE DARBO SĄLYGAS TEIKIMO TVARKA

3. Darbdavys, gavęs asmens sveikatos priežiūros įstaigos pažymą apie darbuotojos nėštumą, gimdymą, maitinimą krūtimi, vertina galimą profesinę riziką nėščios, neseniai pagimdžiusios ar krūtimi maitinančios darbuotojos saugai ir sveikatai, vadovaudamasis Profesinės rizikos vertinimo bendraisiais nuostatais, tvirtinamais socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro, Nėščioms, neseniai pagimdžiusioms, krūtimi maitinančioms darbuotojoms pavojingų darbo sąlygų, kenksmingų veiksnių ir medžiagų sąrašu, pateiktu Aprašo 1 priede, ir atsižvelgdamas į Cheminių, fizinių ir biologinių veiksnių, taip pat gamybos procesų, laikomų pavojingais nėščių darbuotojų, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų saugai ir sveikatai, įvertinimo rekomendacijas, parengtas Europos Komisijos (2000 m. lapkričio 20 d. Komisijos komunikatas COM (2000) 466 dėl cheminių, fizinių ir biologinių veiksnių, taip pat gamybos procesų, laikomų

pavojingais nėščią darbuotojų, neseniai pagimdžiusių ar krūtimi maitinančių darbuotojų saugai ir sveikatai, įvertinimo rekomendacijų (Tarybos direktyva 92/85/EEB), kurios skelbiamos Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos interneto svetainėje www.vdi.lt.

4. Darbdavys, įvertinęs profesinę riziką nėščios, neseniai pagimdžiusios, krūtimi maitinančios darbuotojos darbo vietoje, informuoja šią darbuotoją apie atliekant profesinės rizikos vertinimą vertintus profesinės rizikos veiksnius ir visas darbuotojų saugos ir sveikatos priemones, kurių yra ir bus imtasi siekiant pašalinti nustatytas rizikas.

5. Darbdavys, įvertinęs profesinę riziką nėščios, neseniai pagimdžiusios, krūtimi maitinančios darbuotojos darbo vietoje, pasirašytinai supažindina šią darbuotoją ar jos įgaliotą asmenį su nėščios, neseniai pagimdžiusios, krūtimi maitinančios darbuotojos darbo vietoje atlikto profesinės rizikos vertinimo dokumentais, nurodytais Profesinės rizikos vertinimo bendruosiuose nuostatuose.

6. Darbdavys, įvertinęs profesinę riziką, visus darbuotojus Profesinės rizikos vertinimo bendrųjų nuostatų nustatyta tvarka informuoja apie jų darbo sąlygas ir nustatytus darbo vietoje profesinės rizikos veiksnius, kurie gali turėti neigiamą poveikį nėštumui ar reprodukcijai.

III SKYRIUS

NĖŠČIOMS IR KRŪTIMI MAITINANČIOMS DARBUOTOJOMS DRAUDŽIAMİ DARBAI

7. Nėščių darbuotojų negalima įpareigoti dirbti darbų, kurių sąrašas pateiktas Aprašo 2 priede.

8. Krūtimi maitinančių darbuotojų negalima įpareigoti dirbti darbų, kurių sąrašas pateiktas Aprašo 3 priede.

Nėščių, neseniai pagimdžiusių, krūtimi
maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašo
1 priedas

**NĖŠČIOMS, NESENAI PAGIMDŽIUSIOMS, KRŪTIMI MAITINANČIOMS
DARBUOTOJOMS PAVOJINGŲ DARBO SĄLYGŲ, KENKSMINGŲ VEIKSNIŲ IR
MEDŽIAGŲ SĄRAŠAS**

1. Pavojaingos darbo sąlygos:
 - 1.1. darbo sąlygos, susijusios su:
 - 1.1.1. auro amino gamyba;
 - 1.1.2. policiklinių aromatinių angliavandenilių, kurių yra akmens anglies suodžiuose, dervose, degute, dūmuose arba dulkėse, poveikiu;
 - 1.1.3. dulkių, dūmų ir porsų, susidariusių kaitinant ir elektriniu būdu valant vario ir nikelio šteinus, poveikiu;
 - 1.1.4. stiprių rūgštinių izopropilo alkoholio gamybos procesu;
 - 1.1.5. kietosios medienos dulkių poveikiu;
 - 1.2. dirbant kalnakasybos darbus po žeme;
 - 1.3. darbo sąlygos, kurioms esant galimi fiziniai ir fizikiniai veiksniai, galintys tapti embriono ar vaisiaus pažeidimo priežastimi ir (arba) galintys pažeisti placentą:
 - 1.3.1. smūgiai, vibracija, judesiai;
 - 1.3.2. sunkių krovinių, galinčių sukelti pavojų, ypač nugarai ir juosmeniui, kilnojimas;
 - 1.3.3. triukšmas;
 - 1.3.4. jonizuojančioji spinduliuotė;
 - 1.3.5. nejonizuojančioji spinduliuotė (elektromagnetiniai laukai);
 - 1.3.6. nepalanki šiluminė aplinka (labai didelis šaltis arba karštis);
 - 1.3.7. judesiai ir padėtys, keliavimas (darbovietėje arba už jos ribų), nepalanki darbo poza, protinis ir fizinis nuovargis ir kiti fiziniai sunkumai.
2. Kenksmingi veiksniai ir medžiagos:
 - 2.1. biologinės medžiagos, kurios pagal Darbuotojų apsaugos nuo biologinių medžiagų poveikio darbe nuostatus, patvirtintus socialinės apsaugos ir darbo ministro ir sveikatos apsaugos ministro įsakymu, priskiriamos antrajai, trečiajai ir ketvirtajai biologinių medžiagų rizikos grupei, jeigu yra žinoma, kad šios biologinės medžiagos arba terapinės priemonės, kurių reikia imtis dėl tokių medžiagų poveikio, sukelia pavojų nėščiosios ir embriono ar vaisiaus sveikatai, ir jeigu šios medžiagos nėra nurodytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinto Nėščių, neseniai pagimdžiusių, krūtimi maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašo (toliau – Aprašas) 2 priede;

2.2. cheminės medžiagos ir mišiniai, atitinkantys 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo, iš dalies keičiančiame ir panaikinančiame direktyvas 67/548/EEB bei 1999/45/EB ir iš dalies keičiančiame Reglamentą (EB) Nr. 1907/2006 (OL 2008 L 353, p. 1), nustatytus klasifikavimo kriterijus ir pagal juos priskiriami vienai ar kelioms iš toliau nurodytų pavojingumo klasių ir pavojingumo kategorijų, kurioms apibūdinti taikoma viena ar kelios pavojingumo frazės, jeigu šios cheminės medžiagos ar mišiniai nenurodyti Aprašo 2 ir 3 prieduose:

2.2.1. mutageninis poveikis lytinėms ląstelėms, 1A, 1B arba 2 kategorija (H340, H341);

2.2.2. kancerogeniškumas, 1A, 1B arba 2 kategorija (H350, H350i, H351);

2.2.3. toksinis poveikis reprodukcijai, 1A, 1B ar 2 kategorija arba papildomoji kategorija, susijusi su poveikiu laktacijai ar vaikui per motinos pieną (H360, H360D, H360F, H360FD, H360Fd, H360Df, H361, H361d, H361f, H361fd, H362);

2.2.4. specifinis toksiškumas konkrečiam organui po vienkartinio poveikio, 1 arba 2 kategorija (H370, H371);

2.2.5. specifinis toksiškumas konkrečiam organui po kartotinio poveikio, 1 arba 2 kategorija (H372, H373);

2.2.6. ūmus toksiškumas įkvėpus, 1, 2 arba 3 kategorija (H330, H331);

2.2.7. ūmus toksiškumas susilietus su oda, 1, 2 arba 3 kategorija (H310, H311);

2.2.8. ūmus toksiškumas prarijus, 1, 2 arba 3 kategorija (H300, H301);

2.2.9. plaučių pakenkimo pavojus prarijus, 1 kategorija (H304);

2.3. cheminiai veiksniai:

2.3.1. esant darbo sąlygoms, nurodytoms šio sąrašo 1 punkte, veikiantys cheminiai veiksniai;

2.3.2. gyvsidabris ir gyvsidabrio junginiai;

2.3.3. antimitoziniai vaistai;

2.3.4. anglies monoksidas;

2.3.5. žinomi ir pavojingi dėl absorbcijos per odą cheminiai veiksniai.

Nėščių, neseniai pagimdžiusių, krūtimi
maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašo
2 priedas

DARBŲ, DRAUDŽIAMŲ DIRBTI NĖŠČIOMS DARBUOTOJOMS, SĄRAŠAS

1. Darbai, esant pertekliniam slėgiui, pavyzdžiui, darbai aukšto slėgio patalpose ar povandeninio nardymo darbai.
 2. Darbai, susiję su biologinėmis medžiagomis – toksoplazma ir raudonukės virusu, išskyrus atvejus, kai nėščios darbuotojos yra apsaugotos jas imunizavus.
 3. Darbai, susiję su cheminiais veiksniais – švinu ir švino junginiais, jeigu juos gali absorbuoti žmogaus organizmas.
 4. Kalnakasybos darbai po žeme.
-

Nėščių, neseniai pagimdžiusių, krūtimi
maitinančių darbuotojų darbo sąlygų aprašo
3 priedas

**DARBŲ, DRAUDŽIAMŲ DIRBTI KRŪTIMI MAITINANČIOMS DARBUOTOJOMS,
SĄRAŠAS**

1. Darbai, susiję su cheminiais veiksniais – švinu ir švino junginiais, jeigu juos gali absorbuoti žmogaus organizmas.
 2. Kalnakasybos darbai po žeme.
-